

از لابلای یادداشت‌ها و نیشته‌های روزمره ام

نظری ولوگذرا بر معامله عجولانه صلح ابوظبی

عهده دار صلاحیت بحث درباره ساختارهای جدید حکومتی
تقسیمات سیاسی از صلاحیت‌های چه مقامی می‌باشد؟

گفتگوهای کنونی صلح به کجا خواهد انجامید؟
تشکیل دولت موقت و آتش بس شش ماهه
تلاش‌های شرکای دولت افغانستان
مشارکت بمنظور ختم جنگ

در نیشته حاضر و پس از بررسی دیدگاه‌ها در مورد نشست ابوظبی، به نتایج و پس منظر گفتگوهای یادشده خواهیم پرداخت. کنفرانس یادشده که بمنظور دستیابی به راه‌ها و وسایل نیل به استقرار صلح در کشور عنوان شده و در ابوظبی گشایش یافته بود، آخرین بکارش خاتمه بخشید. به گفته رئیس هیأت امریکایی در نشست متذکره، گفتگوهای یادشده نتایج قابل ملاحظه‌ای بدنبال داشته که می‌توان آنرا بمثابه مذاکرات سازنده توصیف نمود.

خلی خلیل زاد در تویترش نوشت که مذاکرات سازنده‌ای را با نماینده‌های افغانستان و کشورهای دیگر "بمنظور پیشرفت در امر مذاکرات بین‌افغانی جهت قطع درگیری‌های مسلحانه در افغانستان انجام دادیم". همچنان ذبیح‌الله مجاهد از جانب "طالب‌ها" طی اعلامیه‌ای چنین یادآور شد که مذاکرات پس از مشوره و گفتگوهای هر دو طرف با رهبران و مسوولان شان، تداوم حاصل خواهد نمود.

مذاکرات بروز دوشنبه ۱۸ ماه دسامبر سال روان آغاز گردیده و در ابتدا اعلام گردید که به مدت سه روز ادامه می‌یابد، اما یکی از طرفین هم به توضیح این مسأله پرداخت که چرا مذاکرات بگونه ناگهانی به پایان رسید. قابل یادآوری می‌باشد که نماینده‌های جانب دولت افغانستان نیز غرض پیوستن به مذاکرات یادشده به ابوظبی وارد شده بودند، اما "طالب‌ها" از هرگونه صحبت و گفتگوی مستقیم با هیأت افغانی امتناع ورزیده و به چنین امری (مذاکره و گفت و شنود با جانب افغانی) تن در ندادند.

"طالب‌ها" خاطر نشان ساختند که آنها بگونه منحصر بفردی با ایالات متحده به گفتگوهای مستقیم خواهند پرداخت و دیدار با هیأت نمایندگی دولت افغانستان، جزء برنامه کاری کنونی آنها نمی‌باشد. آنها همچنان اظهار داشتند که مسأله خروج تمامی قوت‌های نظامی و جنگی ایالات متحده و ناتواز افغانستان، جهت اصلی مذاکرات را تشکیل می‌دهد.

نماینده "طالب‌ها" همچنان اظهار داشت که "مسأله اشغال افغانستان، یعنی موجودیت قوت‌های بین‌المللی به رهبری ایالات متحده در کشور، بمثابه بزرگترین مانع تأمین و برقراری صلح در افغانستان محسوب می‌گردد."

همچنان نامبرده گزارش داد که سوالات و مسایل مربوط به برقراری آتش بس موقت، انجام گفتگوهای صلح با دولت افغانستان، ایجاد دولت موقت و تدویر انتخابات را با خلیل زاد مطرح بحث قرار دادند.

وی همچنان تأکید ورزید که مسایل مربوط، موضوعات داخلی مربوط به افغانستان می‌باشد و با ارائه فاکت‌ها و

شواهد، بمباردمان بر محلات بود و باش اهالی ملکی را محکوم نموده و خواهان قطع آن شدند. نامبرده اضافه نمود که افغانستان، ایالات متحده و سازمان ملل، هر کدام بنوبه خویش، جوابگوی کشته شدن و زخمی شدن های اهالی ملکی کشور محسوب می گردند. همچنان وی اضافه نموده افزود که افراد زندانی "طالب"ها هر چه زودتر از زندان باید آزاد گردند. مطابق گزارش های موجود، خلیل زاد به "طالب"ها پیشنهاد نمود تا در مورد رهایی پروفیسور امریکایی و همکار آسترالیایی اش که بیشتر از دو سال قبل رها شده بود، اقدام جدی بعمل آورند. آنها یعنی کیفین کینگ امریکایی ۶۰ ساله و تیموتی اوکس آسترالیایی ۴۸ ساله که بمثابه استاد در پوهنتون امریکایی در کابل مصروف تدریس بودند، در سال ۲۰۱۶ به گروگان گرفته شده بودند.

پس از آن، خلیل زاد به پاکستان سفر نمود تا مسایل امنیت منطقوی و پیروسه صلح افغانستان را با جنرال کمال باجوا مسوؤل قوت های مسلح آن کشور در میان بگذارد.

قرار اظهارات نماینده اردوی پاکستان، جنرال باجوا بر این امر تأکید ورزید که صلح در افغانستان نه تنها برای افغان ها، بلکه برای پاکستان و پاکستانی ها از اهمیت فوق العاده مهمی برخوردار می باشد. وی همچنان اطمینان داد که پاکستان، فعالیت هایش را بمنظور تأمین صلح و ثبات در منطقه تشدید خواهد بخشید.

نماینده ایالات متحده، پس از توقف کوتاهی در پاکستان، به افغانستان برگشته و در پی آن شد که نتایج گفتگوهایش با بازیگران منطقه یی را با رهبران افغان شریک ساخته تا در مورد تدارک زمینه های مساعد گفتگوهای صلح بین الافغانی پیشرفتی حاصل گردد.

در مورد نقش پاکستان در مسایل مربوط به کشور عزیز ما افغانستان، باید یادآور شد که عمران خان، صدراعظم پاکستان، چندی قبل اظهار داشت که دولت پاکستان در زمینه تدارک کنفرانس و گفتگوهای بین الافغانی، تلاش های لازمی بخرچ داده و با استفاده از تمامی امکانات و ریزرف های موجود بمنظور پیشبرد مذاکرات صلح آمیز افغانستان، سعی خواهد ورزید.

قابل تذکر می باشد که بسیاری ها، تنظیم و سازماندهی گفت و شنودها در امارات متحده عربی را در نوع خود، بخشی از فعالیت ها و اقدامات ایالات متحده جهت تشدید ثمر بخشی گفتگوهای صلح بین الافغانی بمنظور قطع زد و خوردها و مخاصمات موجود می پندارند. باید کلیه فعالیت ها و عملکردها توسط طرف های ذیدخل در قضایای کشور عزیز ما بمنظور پیشرفت مؤفقاانه پیروسه صلح و چشم انداز و دورنمای افغانستان مستقل و صلح آمیز جهت داده شود. در کنار مسایل مربوط به کشور ما، حرکت ها و فعالیت هایی بمنظور تأمین حفظ ثبات و گسترش همکاری و همیاری در منطقه جنوب آسیا، از جمله فراهم نمودن زمینه های گفتگوهای بین الافغانی، از اولویت های کاری در زمینه محسوب می گردند. دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، یادآور گردید که پاکستان می تواند در امر روند تأمین صلح در افغانستان، نقش قابل توجهی ایفا نماید که در چنین صورتی، نوع و چگونگی مناسبات ایالات متحده و پاکستان را پوشش خواهد داد. درباره واکنش پاکستان در مورد، باید یادآور شد که حاکمان اسلام آباد در قبال مسایل موجود و اکنش نشان داده و خاطر نشان ساختند که ایالات متحده به نقش پاکستان در امور جاری افغانستان، بویژه در امر حاضر گردیدن "طالب"ها به میز مذاکره در امارات متحده عربی، کم بها داده است. همچنان اضافه نموده و افزودند که ایالات متحده باید با ابراز امتنان از پاکستان، به مناسبات حسنه میان دو کشور احترام گذاشته و در زمینه باید حسن نیت مطرح بحث باشد، نه سوؤنیت. واکنش شدید اسلام آباد، بوضاحت کامل، شکنندگی مناسبات ایالات متحده و پاکستان را که در این اواخر، بیش از هر زمان دیگر بوخامت گراییده، میرهن می سازد.

اسلام آباد، طی تماس هایی با ایالات متحده، قبل بر این نیز، نگرانی اش را از گسترش نفوذ و تأثیر گذاری هند در افغانستان ابراز نموده بود، پاکستان هند را به تنظیم و اجرای فعالیت های خصمانه از اراضی کشور ما علیه پاکستان متهم نمود، اما چنین اظهار نظر هایی از جانب کابل و نیویارک بشدت رد گردید.

نماینده رسمی ایالات متحده، مذاکرات دیپلومات های امریکایی با "طالب"ها را در امارات متحده عربی تأیید نموده افزود مذاکرات یاد شده که در ابوظبی بمنظور ختم مخاصمات وزد و خورد های نظامی در افغانستان گشایش یافته بود، در این اواخر بکارش پایان داد.

ذبیح الله مجاهد از جانب "طالب"ها اظهار داشت که در طول مدت زمان چندین ماه، "طالب"ها با دیپلومات های امریکا

یی در مورد "نقشه راه" بمنظور ثبات اوضاع باهم به گفتگو پرداختند، در مذاکرات یادشده، همچنان نماینده هایی از امارات متحده عربی، عربستان سعودی و پاکستان که حاکمیت "طالب"ها را در زمان تسلط آنها در افغانستان برسمیت شناخته بودند، نیز شرکت ورزیدند.

قابل یادآوری پنداشته می شود که در مورد شرکت نمایند های حاکمیت سیاسی کشور در مذاکرات فوق، هیچگونه توافقی بعمل نیامد. اما مشاور شورای امنیت ملی از ملاقات با دیپلمات های کشورهای چهارگانه در امارات متحده عربی خبر داد.

مطابق آخرین اطلاعات واصله، در حال حاضر بحث ها در مورد امکانات بازگشت "طالب"ها به حیات سیاسی کشور و مشارکت کاندید آنها در انتخابات ریاست جمهوری مطرح می باشد. در عوض، "طالب"ها باید به تقابل و رویارویی های نظامی خاتمه بخشیده و دستاوردهای حاکمیت سیاسی کشور را برسمیت بشناسند.

نماینده سفارت ایالات متحده در کابل اظهار داشت که مذاکرات یادشده بمتابیه بخشی از تلاش های بازگشت ثبات و امنیت در افغانستان محسوب می گردد، نامبرده همچنان اضافه نمود که تنظیم دیالوگ داخلی در شرایط کنونی بمتابیه فاکتور کلیدی بمنظور قطع مخاصمت و ختم دشمنی ها محسوب می گردد.

بخاطرمی آوریم که قبل بر این، مذاکرات و گفتگوهای اینچنینی بدلیل طرح خواستهای متضاد و متناقض ایالات متحده و "طالب"ها به بن بست مواجه گردید. "طالب"ها خواستار تعیین تاریخ دقیق خروج قوت های نظامی ایالات متحده از اراضی افغانستان گردیدند، در عین زمان در چنین موقعیتی، ایالات متحده به ضرورت موجودیت پایگاههای نظامی اش در کشور ما بیش از سایر مسایل می اندیشد.

وسایل اطلاعات دستجمعی، از جمله شبکه اطلاع رسانی طلوع نیوز این خبر را به نشر سپرد که حکومت وحدت ملی آمادگی اش را در مورد فرستادن نماینده های رسمی بمنظور شرکت در دور بعدی مذاکرات در مورد حل و فصل صلح آمیز قضایای کشور که قرار است در شهر جده کشور عربستان سعودی تدویر یابد، اظهار داشت.

همچنان، جانب دولت افغانستان در مورد فرستادن نماینده های رسمی دولت هر زمانی که نیاز باشد، ابراز تمایل نمود. چنانچه قبلان یادآوری بعمل آمد، هفته قبلی در ابوظبی کشور امارات متحده عربی، مذاکراتی میان دیپلمات های امریکایی و "طالب"ها راه اندازی گردید. در این نشست مشورتی، نماینده های پاکستان، امارات متحده عربی و عربستان سعودی شرکت ورزیدند. در عین زمان، اعضای هیأت نمایندگی باصلاحیت کابل نیز در آنجا حضور بهم رسانیده بودند، اما "طالب"ها از مذاکره و گفتگو با آنها خودداری ورزیدند. قرار بر این شد تا ملاقات بعدی در کشور عربستان سعودی انجام پذیرد.

احسان طاهری، نماینده رسمی شورای عالی صلح کشور اظهار داشت که در هفته ها و ماه های پیشرو، در جمهوری اسلامی افغانستان، کار در مورد تهیه پیش نویس توافق صلح میان دولت و "طالب"ها تنظیم خواهد گردید. مطابق اظهارات نامبرده، قرار است تا با شروع مذاکرات مستقیم میان طرف های درگیر، کار در مورد اسناد مربوطه نیز عملن آغاز گردد. مطابق برنامه های تهیه دیده شده، پس از تحقق توافق صلح و از قوه بفعول مبدل گردیدن آن، طرح مذاکره پس از برنامه پنج ساله، از جمله در مورد ادغام مجدد "طالب"ها در جامعه، صورت عملی بخود اختیار خواهد نمود.

به حواله منابع خبررسانی، دولت افغانستان و "طالب"ها در مورد آغاز گفتگوهای مستقیم صلح، توافق بعمل آوردند. در مورد باید متذکر گردید که همه کشورهای منطقه و حکومت ها و دول سایر کشورهای جهان بمنظور خاتمه بخشیدن به منازعه خونین کشور ما دست بکار شده و بخاطر دستیابی به مأمول فوق سعی و تلاش می ورزند.

در این ایام پسین، روزنامه ده نیشن پاکستان به حواله گفته ها و اظهارات مقام های ارشد پاکستانی نوشته است که اسلام آباد، حکومت افغانستان و "طالب"ها را متقاعد ساخته تا دور یک میز نشسته و در مورد شرایط و موقف های شان بمنظور نایل گردیدن به صلح، بگونه مستقیم باهم به بحث و گفتگو بپردازند. مقام های دولت جمهوری اسلامی افغانستان هم اظهار داشته اند که پیشرفت های امیدوارکننده و زمینه های مساعد آغاز مذاکرات و گفتگوهای مستقیم بین الافغانی فراهم گردیده است.

در چنین وضعیتی، مشاور شورای امنیت ملی ایران نیز پس از دیدار با مسوولان و رهبران حکومت وحدت ملی، تعهد سپرد که تهران "طالب"ها را در امر گفتگو و ملاقات با دولت افغانستان تشویق خواهد نمود.

در جریان حوادث پسین، واقعیت تأثیرگذاری و نفوذ مسکو و اسلام آباد بر "طالب"ها عملن باثبات رسیده و این مسأله باثبات رسیده و واضح و مبرهن گردید که کشورهای یادشده می توانند در تغییر اجزای معادله و چگونگی تناسب قوا و حتا تعیین شکل و مقدرات پروسه حاضر، نقش و اثرگذاری مؤثری داشته باشند.

تهران، هدف رابطه و تداوم ارتباط های شان با "طالب"ها را بمنظور کمک و معاونت به تلاش های دولت جمهوری اسلامی افغانستان و تسریع پروسه صلح و فراهم نمودن زمینه های آشتی با "طالب"ها در کشور عنوان کردند. از جانب مسکو نیز که در روند صلح کشور ما در صدد نقش آفرینی و سهمگیری در این پروسه می باشد، اعلام گردیده که خروج نظامی های امریکایی از افغانستان، کابل را به صلح نزدیکتر خواهد نمود.

وزارت امور خارجه فدراتیف روسیه، طی اعلامیه ای اظهار داشته است که "ما در مورد اعلام ایالات متحده بمنظور خروج نیمی از نظامی های آن کشور از افغانستان غور می نماییم. ما این کار را اقدام بجایی دانسته که همه ی ما را به موفقیت پروسه صلح امیدوار می سازد. دیده شود که این اعلام در عمل چگونه و به چه نحوه ای تطبیق خواهد گردید." قبل براین، چنین گفته می شد که تنها پاکستان با "طالب"ها از رابطه نزدیک و تنگاتنگی برخوردار می باشد، اما اکنون سناریوی دیگری به نمایش گذاشته می شود.

باید خاطر نشان ساخت که دولت افغانستان از رابطه چند کشور منطقه با "طالب"ها نگران نیست، چه بگفته حکومت، این روابط بمنظور حاضر نمودن "طالب"ها به میز مذاکرات بین الافغانی مؤثر می باشد.

قرار اظهارات منابع رسمی در واشنگتن، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آن کشور، امکانات فراخواندن ۷۰۰۰ نظامی های ایالات متحده را از افغانستان مورد مطالعه قرار داده است، رئیس جمهوری ایالات متحده اعلام داشت که نظامی های یادشده از تعداد مجموعی ۱۴۰۰۰ نظامیان موجود آن کشور در افغانستان، از آغاز ماه جنوری سال ۲۰۱۸ به کشور شان فراخوانده شده و تعداد باقیمانده نظامی های آن کشور، بگونه تدریجی طی ماهای بعدی سال متذکره، سرزمین و اراضی افغانستان را ترک خواهند گشت.

اما تاکنون، پنتاگون و فرماندهی مرکزی قوت های مسلح آن کشور در مورد موضوع یادشده، از اظهار نظر خودداری ورزیدند.

قابل یاددهانی می باشد که موجودیت قوت های مسلح ایالات متحده در ترکیب وظایف غیرجنگی ناتو و صرف به آموزش و اجرای تعلیم و تربیه نظامی و مشوره دهی به قوت های مسلح کشور بمنظور تأمین مستقلانه امنیت کشور توسط قوت های یادشده محدود می گردد.

اداره واشنگتن بر رهبری دونالد ترامپ بهدفع حل و فصل صلح آمیز قضایای کشور ما از راه مذاکره و گفتگو، از مدت ها قبل، تماس هایی را با "طالب"ها برقرار نمود.

اما بعضی از خودی ها در کاخ سپید متذکر گردیدند که وزیر دفاع مستعفی ایالات متحده، با این اقدام دونالد ترامپ موافق نبود.

بیست و نهم ماه دسامبر سال ۲۰۱۸